

Số: /BC-BNV

Hà Nội, ngày tháng năm 2023

BÁO CÁO

**Về việc lồng ghép vấn đề bình đẳng giới trong
dự thảo Nghị định quy định chi tiết thi hành một số điều
của Luật Thi đua, khen thưởng**

I. GIỚI THIỆU VỀ BÁO CÁO

Luật Thi đua, khen thưởng được Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam khóa XV, kỳ họp thứ 3 thông qua ngày 15/6/2022 và có hiệu lực thi hành từ ngày 01/01/2024, trong đó tại khoản 3 Điều 5 của Luật quy định nguyên tắc thi đua, khen thưởng là: “*Bảo đảm bình đẳng giới trong thi đua, khen thưởng*”.

Các nội dung báo cáo đánh giá về lồng ghép vấn đề bình đẳng giới được thực hiện đầy đủ, toàn diện nhất trong quá trình xây dựng dự án Luật Thi đua, khen thưởng (Bộ Nội vụ đã có Báo cáo số 4644/BC-BNV ngày 21/9/2021 về lồng ghép vấn đề bình đẳng giới trong dự án Luật Thi đua, khen thưởng). Từ nguyên tắc “*Bảo đảm bình đẳng giới trong thi đua, khen thưởng*” và nguyên tắc “*Chú trọng khen thưởng cá nhân, tập thể, hộ gia đình trực tiếp lao động, sản xuất, kinh doanh; cá nhân, tập thể công tác ở địa bàn biên giới, trên biển, hải đảo, vùng có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn* (khoản 2 và khoản 3 Điều 5 Luật Thi đua, khen thưởng năm 2022), các quy định của Luật là trung tính; tuy nhiên, để đảm bảo bình đẳng giới thực chất, bảo đảm công bằng trong công tác thi đua, khen thưởng, trên cơ sở nguyên tắc được ghi nhận tại Luật Thi đua, khen thưởng năm 2022, dự thảo Nghị định quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Thi đua, khen thưởng năm 2022 tiếp tục kế thừa và quy định cụ thể về nguyên tắc khen thưởng đã được quy định tại Nghị định số 91/2017/NĐ-CP ngày 31/7/2017 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Thi đua, khen thưởng năm 2013, theo đó tiếp tục quy định nguyên tắc: “*Khi có nhiều cá nhân, tập thể cùng đủ điều kiện, tiêu chuẩn thì lựa chọn cá nhân nữ hoặc tập thể có tỷ lệ nữ từ 70% trở lên để xét khen thưởng*”; bổ sung nguyên tắc: “*Thời gian nghỉ thai sản đối với cá nhân theo quy định được tính để xét tặng danh hiệu thi đua, hình thức khen thưởng*”; sửa đổi, bổ sung nguyên tắc “*Đối với cán bộ lãnh đạo, quản lý là nữ thời gian giữ chức vụ để xét khen thưởng quá trình công hiến được giảm 1/3 thời gian so với quy định chung; trường hợp quy định tuổi nghỉ hưu cao hơn thì thời gian giữ chức vụ để xét khen thưởng quá trình công hiến được thực hiện theo quy định chung*” thành “*Đối với*

cán bộ lãnh đạo, quản lý là nữ thời gian giữ chức vụ để xét khen thưởng quá trình cống hiến được giảm 02 năm so với quy định chung”.

Việc bổ sung nguyên tắc: *“Thời gian nghỉ thai sản đối với cá nhân theo quy định được tính để xét tặng danh hiệu thi đua, hình thức khen thưởng”* nhằm đảm bảo thể hiện rõ hơn nữa nguyên tắc “bảo đảm bình đẳng giới trong thi đua, khen thưởng” và “công bằng” trong thi đua, khen thưởng, phù hợp với quy định Bộ Luật Lao động năm 2019, Luật Bình đẳng giới năm 2006.

II. CÁC NỘI DUNG DỰ KIẾN QUY ĐỊNH VỀ LÒNG GHÉP VẤN ĐỀ BÌNH ĐẲNG GIỚI TRONG DỰ THẢO NGHỊ ĐỊNH QUY ĐỊNH CHI TIẾT THI HÀNH MỘT SỐ ĐIỀU CỦA LUẬT THI ĐUA, KHEN THƯỞNG

1. Căn cứ pháp lý

Luật Thi đua, khen thưởng được Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam khóa XV, kỳ họp thứ 3 thông qua ngày 15/6/2022 và có hiệu lực thi hành từ ngày 01/01/2024. Trong đó tại khoản 3 Điều 5 của Luật quy định nguyên tắc thi đua, khen thưởng: *“Bảo đảm bình đẳng giới trong thi đua, khen thưởng”*, đây là căn cứ pháp lý quan trọng để cụ thể hóa nguyên tắc *“Bảo đảm bình đẳng giới trong thi đua, khen thưởng”* tại dự thảo Nghị định quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Thi đua, khen thưởng năm 2022.

2. Cơ sở thực tiễn

Nguyên tắc *“Bảo đảm nguyên tắc bình đẳng giới trong thi đua, khen thưởng”* được quy định lần đầu trong Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Thi đua, khen thưởng năm 2013 và được quy định chi tiết tại các Nghị định quy định thi hành, quá trình tổ chức thực hiện đã nhận được sự đồng tình, ủng hộ của cơ quan, tổ chức, đơn vị và các tầng lớp nhân dân. Vì vậy, có thể khẳng định đây là quy định phù hợp, đúng đắn thể hiện chính sách bình đẳng giới trong thi đua, khen thưởng của Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Luật Thi đua, khen thưởng năm 2022 tiếp tục kế thừa và quy định nguyên tắc *“Bảo đảm bình đẳng giới trong thi đua, khen thưởng”*. Việc cụ thể hóa nguyên tắc: *“Bảo đảm bình đẳng giới trong thi đua, khen thưởng”* được quy định tại khoản 3 Điều 5 của Luật Thi đua, khen thưởng năm 2022 là cần thiết để đảm bảo thực hiện nguyên tắc này trên thực tế, đây là nguyên tắc xuyên suốt các điều luật trong Luật Thi đua, khen thưởng năm 2022 được quy định trung tính, không phân biệt đối xử về giới. Tuy nhiên, phụ nữ với thiên chức làm mẹ nên có những khoảng thời gian họ phải nghỉ chế độ thai sản, chăm con, vì vậy, khi họ đạt được điều kiện, tiêu chuẩn như nam giới trong công tác thì họ đã phải nỗ lực hơn nam giới, tương tự, đối với tập thể có nhiều nữ cũng vậy. Để khích lệ, ghi nhận sự nỗ lực của phụ nữ, tại dự thảo Nghị định quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Thi đua, khen thưởng năm 2022 tiếp tục cụ thể hóa nguyên tắc: *“Bảo đảm bình đẳng giới trong thi đua, khen thưởng”* gồm các nội dung sau: (1) Quy định *“Thời gian nghỉ thai sản theo quy định được tính để xét tặng danh hiệu,*

hình thức khen thưởng (khoản 3 Điều 4 dự thảo Nghị định); (2) Quy định “*Khi có nhiều cá nhân, tập thể cùng đủ điều kiện, tiêu chuẩn thì lựa chọn cá nhân nữ hoặc tập thể có tỷ lệ nữ từ 70% trở lên để xét khen thưởng* (khoản 4 Điều 4 dự thảo Nghị định); (3) Quy định “*Thời gian giữ chức vụ để xét khen thưởng quá trình cống hiến đối với cán bộ lãnh đạo, quản lý là nữ được giảm 02 năm so với quy định chung*” (khoản 5 Điều 4 dự thảo Nghị định) là phù hợp.

3. Mục tiêu của việc lồng ghép vấn đề bình đẳng giới

3.1. Mục tiêu tổng quát

Việc lồng ghép vấn đề bình đẳng giới trong dự thảo Nghị định quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Thi đua, khen thưởng năm 2022 nhằm cụ thể hóa quy định tại khoản 3 Điều 5 của Luật Thi đua, khen thưởng năm 2022 là: “*Bảo đảm bình đẳng giới trong thi đua, khen thưởng*”, đảm bảo các quy định về bình đẳng giới được cụ thể hóa thực chất trong công tác thi đua, khen thưởng và được triển khai thực hiện trên thực tế.

3.2. Các mục tiêu cụ thể

- Việc đảm bảo nguyên tắc bình đẳng giới trong công tác thi đua, khen thưởng phải được cụ thể hóa và ghi nhận thành các nguyên tắc cụ thể về thi đua, khen thưởng.

- Bảo đảm các nguyên tắc cơ bản về bình đẳng giới trong việc xây dựng, hoàn thiện hệ thống pháp luật theo quy định tại Điều 20 Luật Bình đẳng giới.

- Đóng góp vào việc thiết lập cơ chế bảo đảm bình đẳng giới thực chất trong gia đình theo quy định tại Điều 18 Luật Bình đẳng giới, đảm bảo sự phù hợp của pháp luật Việt Nam với Điều 9 và Điều 16 Công ước CEDAW (Công ước xóa bỏ tất cả các hình thức phân biệt đối xử với phụ nữ), cũng như các khuyến nghị chung của Ủy ban CEDAW liên quan đến việc bảo đảm các quyền con người của phụ nữ và nam giới trong xã hội và gia đình.

- Hoàn thiện hệ thống danh hiệu thi đua, đảm bảo phong trào thi đua phải được thực hiện từ cơ sở, hướng phong trào thi đua và công tác khen thưởng tập trung vào cơ sở và người lao động, tạo được phong trào và động lực cách mạng từ quần chúng nhân dân, làm cho pháp luật về thi đua, khen thưởng ngày càng đi vào đời sống của nhân dân.

Bên cạnh đó, để gia tăng giá trị của các danh hiệu thi đua, hình thức khen thưởng, trong dự thảo Nghị định quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Thi đua, khen thưởng tiếp tục sửa đổi, bổ sung quy định, đó là:

- Bổ sung, sửa đổi một số chính sách ưu đãi đối với cá nhân được tặng các danh hiệu thi đua, hình thức khen thưởng (về nâng lương trước thời hạn, ưu tiên xét nâng ngạch, ưu tiên cử đi nghiên cứu, học tập, công tác, bồi dưỡng nâng cao

trình độ chuyên môn nghiệp vụ ở trong nước và nước ngoài theo quy định của pháp luật và các chế độ phúc lợi khác).

- Quy định thời gian giữ chức vụ để xét khen thưởng quá trình cống hiến đối với cá nhân là nữ lãnh đạo, quản lý là nữ được giảm 02 năm so với quy định chung (trước là giảm 1/3 thời gian) để đảm bảo công bằng, bình đẳng giữa nam và nữ trong khen thưởng và phù hợp với Bộ Luật Lao động (2019), Luật Bình đẳng giới năm 2006.

4. Xác định trách nhiệm và nguồn lực để giải quyết các vấn đề giới

- Xác định trách nhiệm của các cơ quan quản lý nhà nước, đặc biệt là Bộ Nội vụ (Ban Thi đua – Khen thưởng Trung ương) trong việc tổ chức triển khai thi hành Luật Thi đua, khen thưởng; Nghị định quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Thi đua, khen thưởng; công tác thanh tra, kiểm tra để đảm bảo thi đua, khen thưởng thực chất, tránh hình thức.

- Đảm bảo nguồn lực để thực hiện Luật và Nghị định quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Thi đua, khen thưởng bao gồm con người và kinh phí để triển khai thực hiện, cụ thể nguồn ngân sách nhà nước, sự đóng góp của cá nhân, tổ chức trong nước, cá nhân, tổ chức nước ngoài và các nguồn thu khác theo quy định của pháp luật.

- Quy định cụ thể trách nhiệm của của tất cả các đối tượng có liên quan: cơ quan, tổ chức, đơn vị, cá nhân, tập thể người Việt Nam, người Việt Nam định cư ở nước ngoài và cá nhân, tập thể người nước ngoài, người có trách nhiệm làm công tác thi đua, khen thưởng.

III. KẾT LUẬN

1. Việc lồng ghép vấn đề bình đẳng giới trong dự thảo Nghị định quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Thi đua, khen thưởng đã được thực hiện nghiêm túc theo đúng yêu cầu về nội dung và trình tự, thủ tục do Luật Bình đẳng giới và Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2015 (đã được sửa đổi, bổ sung năm 2020) quy định. Cụ thể:

- Trong thành phần Ban soạn thảo và Tổ biên tập dự thảo Nghị định quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Thi đua, khen thưởng đảm bảo tỉ lệ nhất định nam, nữ thành viên (trong đó Ban soạn thảo có 04/16 thành viên là nữ; Tổ biên tập có 10/33 thành viên là nữ) và sự tham gia của đại diện của các cơ quan có liên quan, cụ thể: Bộ Nội vụ, Ban Tổ chức Trung ương, Bộ Công an, Bộ Quốc phòng, Văn phòng Chủ tịch nước, Bộ Tài chính, Bộ Tư pháp, Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Lao động Thương binh và Xã hội; Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, Văn phòng Chính phủ, Ban Công tác đại biểu, Ủy ban Quản lý vốn nhà nước tại doanh nghiệp, Ban Thi đua - Khen thưởng Trung ương...

- Nghiêm túc nghiên cứu, tiếp thu ý kiến góp ý và ý kiến thẩm định về các vấn đề liên quan đến bình đẳng giới để hoàn thiện hồ sơ dự thảo Nghị định.

2. Căn cứ nguyên tắc đã được quy định trong Luật Thi đua, khen thưởng, quá trình soạn thảo Nghị định, các ý kiến góp ý về vấn đề bình đẳng giới đều được Ban soạn thảo nghiên cứu, cân nhắc, tiếp thu tối đa để quy phạm hóa thành các điều khoản cụ thể nhằm đảm bảo nguyên tắc bình đẳng giới trong thi đua, khen thưởng được thực chất và phù hợp với thực tiễn.

Căn cứ Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật năm 2015 (đã được sửa đổi, bổ sung năm 2020), Luật Bình đẳng giới năm 2006, các nội dung đánh giá về lồng ghép vấn đề bình đẳng giới đã được Bộ Nội vụ đánh giá đầy đủ, toàn diện và kỹ lưỡng trong quá trình xây dựng dự án Luật Thi đua, khen thưởng, các nội dung quy định về lồng ghép vấn đề bình đẳng giới tiếp tục được cụ thể hóa tại các điều, khoản của dự thảo Nghị định quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Thi đua, khen thưởng năm 2022, đây là chính sách ưu việt của Đảng, Nhà nước, kỳ vọng sẽ là động lực cổ vũ, động viên cá nhân nói chung, cá nhân là nữ nói riêng, tích cực tham gia các phong trào thi đua, góp phần quan trọng vào sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa./.

Nơi nhận:

- Chính phủ
- Văn phòng Chính phủ;
- Bộ Tư pháp;
- Bộ Nội vụ;
- Lưu: VT, Ban TĐKTTW (10b).

BỘ TRƯỞNG

Phạm Thị Thanh Trà